

Froland kommune
Teknisk virksomhet
Frolandsveien 995
4820 Froland

DATO: 10.11.2021

Innspill til kommuneplanens arealdel

Tilrettelegging for kraftkrevende grønn industri på Bøylestad

Vi viser til Froland kommunes kunngjøring om igangsettelse av arbeid med kommuneplanens arealdel. Fosseko Eiendom AS vil med dette spille inn forslag om tilrettelegging for kraftkrevende grønn industri på Bøylestad. Vi vil i dette brevet forklare bakgrunnen for innspillet og etablering av Bøylestad Energipark. Det vises ellers til vedlagt arealinnspill.

Bakgrunn

Det norske samfunnet står overfor en krevende omstilling de kommende tiårene. Olje- og gassaktiviteten vil gradvis falle og antallet arbeidsplasser i næringen reduseres. For å opprettholde aktivitet og sysselsetting må det derfor legges til rette for andre næringer. Denne utviklingen har vi allerede sett konturene av, og mange norske kommuner har de siste årene kjempet for å tiltrekke seg ny grønn industri. Agderregionen har vist seg å være attraktiv for denne typen industrietableringer. Dette skyldes blant annet regionens store kraftoverskudd og strategiske nærhet til Europa. I tillegg til den planlagte etableringen av Morrow batterifabrikk i Arendal, utforskes nå Agderregionen av andre aktører innenfor batteriteknologi, datalagring og hydrogen- og ammoniakkproduksjon. Alle disse nyetableringene har to nøkkelbehov til felles; (1) behov for tilrettelagte næringsarealer, og (2) tilgang på store mengder fornybar kraft.

Næringsareal finnes flere steder, men god nok krafttilgang er en definitiv mangelvare. Her har imidlertid Froland kommune et unikt konkurransefortrinn. Bøylestad har det sterkeste kraftknutepunktet mellom Kristiansand i vest og Grenlandsområdet i øst. I tillegg til krafttilgang og store arealer ligger Bøylestad strategisk godt plassert i nærheten av teknologi-, forsknings- og kompetansemiljø i Arendal, Grimstad og Lillesand.

Svein Ragnvald Bøylestad og Nils Lyngroth, begge grunneiere på Bøylestad, gikk våren 2021 i

partnerskap med Arendals Fossekompani (AFK) for å utvikle grønn industri i på Bøylestad. I kjølvannet av dette har de to grunneierne og AFK sammen stiftet selskapet Fosseko Eiendom AS. Sammen ønsker vi å skape et grønt industrieventyr på Bøylestad, slik AFK gjorde for drøyt 100 år siden gjennom etableringen av Bøylefoss kraftstasjon.

Bøylestad Energipark støttes av nasjonale ambisjoner for det grønne skiftet

Om lag 10% av all produsert elektrisitet går tapt i det norske strømmettet hvert år. For å møte det grønne skiftet må tilgjengelig energi brukes mest mulig effektivt. Den enkleste og rimeligste løsningen for å redusere problemet knyttet til nettap, er å redusere lengden på lokale strømmett og i stedet forbruke en større andel av kraften i nærheten av sentralnettet.

Statnett og regionale nettselskaper anslår investeringsbehovet i norsk kraftnett til å være i overkant av 100 mrd. kroner i perioden 2019-2028¹. Investeringsbehovet drives av den store veksten i kraftkrevende industri. Lokalisering av industri i tilknytning til eksisterende kraftknotepunkt vil være et effektivt tiltak for å redusere investeringsbehovet i kraftnettet og samtidig utnytte energien på en bærekraftig måte.

Det finnes også gode naturmessige argumenter for lokalisering av industri nært regionale kraftknotepunkt. Kraftlinjer til industriformål legger beslag på arealer i 100 meters bredde fra nettstasjonen til den relevante næringseiendommen. I praksis vil dette bety at kraftkrevende industrietableringer i for eksempel Grimstad, Arendal, Tvedestrand og Åmli vil kreve lange, brede linjetraséer fra Statnett sin stasjon på Bøylestad. Disse traséene vil skjære gjennom store mengder uberørt natur, hvor det i dag er betydelige friluftslivsinteresser. Til sammenligning vil Bøylestad Energipark legge beslag på et begrenset, konsentrert areal, inntil to eksisterende kraftstasjoner.

Viktigheten av å legge til rette for konkurransedyktige industriarealer omtales blant annet i Hurdalsplattformen², hvor den nye regjeringen varsler et krafttak for fremtidsrettet industri i Norge. Som en del av dette arbeidet vil regjeringen; «legge frem en nasjonal strategi for klargjøring av grønne industriområder og industriparker med internasjonale konkurransefortrinn. Strategien skal sikre tilgang til areal, energiforsyning, infrastruktur og kompetanse til fremtidige industrietableringer.» Tilsvarende ambisjoner støttes av blant andre NHO i deres prosjekt «Grønne elektriske verdikjeder»³.

Statnett sin sentralnettstasjon på Bøylestad er samlingspunktet for distribusjonsnettet i Østre Agder. Stasjonen vil også kunne få en viktig rolle som fremtidig mottaker av elektrisitet fra havvind, da andre nettstasjoner langs Sør- og Sør-Vestlandet har begrenset kapasitet til å motta slike kraftmengder. I sum betyr dette at krafttilgangen på Bøylestad for eksempel er god nok til å

¹ <https://www.nho.no/contentassets/67d09fd17be24b91be4c05147e8d4d20/rapport-felles-energi-og-industripolitisk-plattform-.pdf>

² <https://www.regjeringen.no/contentassets/cboadb6c6fee428caa81bd5b339501b0/hurdalsplattformen.pdf>

³ <https://www.nho.no/siteassets/prosjekter-og-samarbeid/gronne-elektriske-verdikjeder.pdf>

forsyne flere ulike industrisatsninger på størrelse med den planlagte batterifabrikken til Morrow Batteries i Arendal.

Logistikk og nødvendig infrastruktur

Bøylestad Energipark er ideelt plassert for å muliggjøre bærekraftige logistikk-løsninger. Området ligger omtrent 8 km. i luftlinje fra dagens E18, med muligheter for effektiv logistikk på vei. Avstanden er heller ikke mer enn 12 km i luftlinje til Arendal Havn, for direkte adkomst til de internasjonale markedene gjennom skipstrafikken. Arendal Havn har bedre kapasitet enn tilsvarende havner langs Sørlandskysten, og den planlagte veien til havna vil løse dagens logistikkutfordringer. I tillegg har Bøylestad en unik mulighet for jernbanetilgang gjennom en mulig påkobling på Arendalsbanen. Et nytt sidespor på 1 – 2 kilometer vil kunne føre tog direkte inn til energiparken. Dette muliggjør også at godsvogner kan kjøres inn i lager- eller fabrikkbygg for direkte lasting fra truck. Ut over dette er Bøylestad sentralt plassert i forhold til Arendal Lufthavn Gullknapp, så mulighetene for cargo-transport på fly er også til stede.

Regionalt kompetansemiljø

Agder har forutsetninger for å kunne bli en ledende region på utvikling av morgendagens teknologi. Agder har god tilgang på fornybar vannkraft, industriell prosesskompetanse, teknologi og akademia. I tillegg til industrielle aktører som Morrow Batteries, Elkem, FIVEN og Glencore, huser regionen forskning- og kompetansemiljø ved blant annet Universitetet i Agder, Future Materials Norwegian Catapult Centre og MIL (Mechatronics Innovation Lab) i Grimstad. Universitetet i Agder har også nylig kunngjort etableringen av et eget forsknings-senter for utvikling og produksjon av batterier.⁴

Figur 1: Illustrasjon av regionalt teknologi- og kompetansemiljø for grønn industri i Østre Agder

⁴ <https://www.agderposten.no/nyheter/han-skal-lede-universitetets-batterisatsing/>

Initiativet «Electric Region Agder 2030» har som mål at Agder skal bli Norges første fullelektriske region innen 2030. Utvikling av et bærekraftig næringsliv, grønn industri og tilhørende infrastruktur vil spille en sentral rolle i denne utviklingen.

Vi stiller oss til disposisjon for å besvare eventuelle spørsmål og bistå Froland kommune i nødvendig innhenting av informasjon for behandling av innspillet.

På vegne av Bøylestad Energipark og Fosseko Eiendom AS,

Morten Henriksen
Arendals Fossekompani ASA

Svein Ragnvald Bøylestad
Grunneier

Nils Lyngroth
Grunneier

Vedlegg

- Notat: Arealinnspill Froland kommune
- Plankart LB-901 Lokalisering
- Plankart LB-905 Arealtype
- Plankart LB-906 Naturmiljø
- Plankart LB-907 Bonitet
- Plankart LB-908 Eiendomsforhold